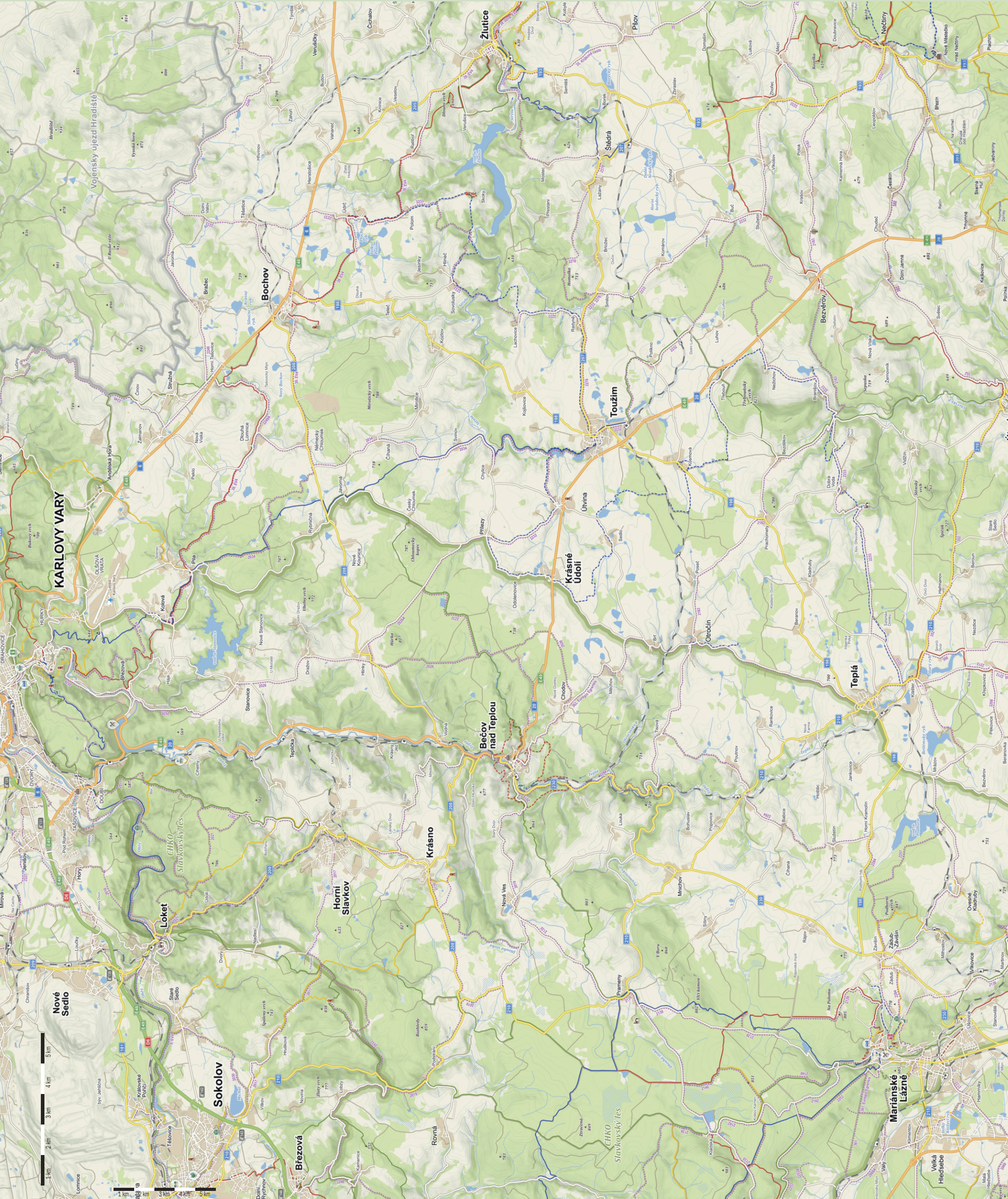

SVAZEK OBCÍ SLAVKOVSKÝ LES

Svazek obcí
SLAVKOVSKÝ LES

- cyklostezka
- turistické značené trasy KČT; turistický směrovník
- místní značení turistický přístřešek
- naučná stezka
- hrad; zámek (veřejnosti přístupný/nepřístupný)
- zřícenina; židovská památka (s průvodcem/bez)
- klášter; významný kostel (přístupný/nepřístupný)
- technická památka (příst./nepříst.); vojenská památka; hrady

- větrný mlýn; rozhledna (přístupná/nepřístupná)
- výkopový; archeologické naleziště; hradiště významné/ostatní
- městská; vesnická pam. rezervace; skanzen; pam. lidové arch.
- muzeum/památník; golfové hřiště; jezdecký
- turistické atrakce/zajímavost; přírodní atrakce/zajímavost
- jeskyně s průvodcem/bez; propast s průvodcem/bez; závrť
- vodopád; ponor/vývěr; studánka; pramen

- skály; balvany a kamenná pole
- místa rozhledu; výrazné skály a kameny
- velký vysílač; vysílač; věž nepřístupná; věžový vodojem
- elektrárna jaderná; tepelná; -větrná
- elektrárna fotovoltaická; -vodní; důl; důl mimo provoz
- kostel; kaple
- zvonice; synagoga; těžké opevnění; lehké opevnění
- mohyla; pomník; kříž a boží muka

- vrchol s názvem a výškou; názvy hřbetů a údolí
- skály; balvany a kamenná pole
- místa rozhledu; výrazné skály a kameny
- velký vysílač; vysílač; věž nepřístupná; věžový vodojem

- silnice I. třídy s číslem
- silnice II. třídy s číslem
- silnice III. třídy, hlavní ulice
- zpevněná cesta; polní či lesní cesta
- pěšina; průsek
- železnice s číslem trati; tunel
- stanice s názvem; zastávka zastávka mimo provoz

- přírodní rezervace nebo památka
- hranice národního parku a CHKO
- hranice přírodního parku
- památná alej; památný nebo významný strom
- hranice vojenského prostoru
- hranice států
- řeka (s jezem); trasa lodní dopravy; potok
- vodní plocha; bažina; močál
- občasný tok; podzemní tok

Svazek obcí SLAVKOVSKÝ LES

Kraj živých vod je místem
zapomněn^í,
proto je nutno jej poznat.

Čím více jej prozkoumáme,
tím nám bude blíží
a tím víc si jej budeme vážit...

**KRAJ
ŽIVÝCH
VOD®**

Svazek obcí Slavkovský les

**TEPLÁ • BOCHOV • BEČOV
NAD TEPLOU • KRÁSNÉ ÚDOLÍ
MNICHOV • OTROČÍN • PRAMENY
STANOVICE • STRUŽNÁ • TEPLIČKA**

Svazek obcí Slavkovský les © 2023

BOCHOV

Založení Bohova datujeme od 1. poloviny 14. století, kdy ho nechali postavit pánové z Rýzmburku. Vznikl jako hornické městečko. Zásoby cínu však byly brzy vyčerpány a Bohov zůstal městem řemeslníků, zemědělců a obchodníků. Významnou zdejší památkou je vedle zříceniny hradu Hartštejna kostel sv. Archanděla Michaela, kde leží dva náhroby šlechtických rodů a vzácné varhany. Na místním hřbitově uvidíte památník 37 obětím pochodu smrti, který na konci války Bohovem procházel.

Hartenštejn – poprvé se o tomto pozdně gotickém hradu dozvídáme roku 1473, kdy jej postavil Jindřich z Plavna. Tento šlechtický hrad byl zároveň vojenským opěrným bodem s velmi dobrou dělostřeleckou ochranou. Hrad prošel rekonstrukcí která obnovila původní vzhled hradu. Byla obnovena nejen Karlovarská věž, ale i další baterie, rozsáhlý suterén, hradby vč. hradního příkopu, vyčištěna studna aj.

Kostel sv. Michaela Archanděla je jednolodní s trojbokým uzavřeným presbytářem a postraními sakristiemi. Pozdně gotická stavba byla přestavěna v roce 1666 po požáru města. Zařízení a výzdoba interiéru pochází z doby kolem roku 1750. Ve vnější fasádě je několik nápisových náhrobních kamenů.

Kostel sv. Jakuba je pravděpodobně původní farní kostel z roku 1356, který byl přestavěn kolem roku 1750. Velmi zajímavý je Mariánský sloup stojící na náměstí města, pocházející z roku 1685. Město Bohov se dále dělí na tyto části: Čchaná, Dlouhá Lomnice, Herštošice, Hliněč, Javorná, Jesínky, Kozlov, Mirovice, Německý Chlumek, Nové Kounice, Polom, Rybníčná, Sovolusky, Telet, Těšetice a Údrč.

Historická radnice na náměstí v Bohově.

Za zmínku jistě stojí původně pozdně gotický kostel sv. Linhart a z roku 1384 v Údrči, který byl po roce 1783 barokně přestavěn. Farní kostel sv. Jana Nepomuckého můžeme najít v Javorné. Vznikl jako zámecká kaple kolem roku 1730.

Ukážou cenné vesnické církevní stavby je kostel Nanebevzetí Panny Marie v Kozlově. Kostel má samostatnou křesťní kapli. V menších osadách jako je Polom, Nové Kounice nebo Čchaná se nacházejí půvabné kapličky a zvoničky většinou vyzdobené lidovými dřevěnými zjevy.

Velmi zajímavou stavbou je novodobá kaplička v Sovoluskách. Nejvyšše položeným místem je vrchol Zámecký Vrch (734m.n.m.). V okolí Bohova stojí za pozornost významné poutní místo Skoly s kostelem Navštívení Panny Marie z roku 1738. U obce Rybníčná se potom nachází chráněný přírodní útvar – viklan.

www.mesto-bohov.cz

www.skoly.eu

www.krajzivychvod.cz

Hrad Hartenstein stojí nedaleko města Bohov.

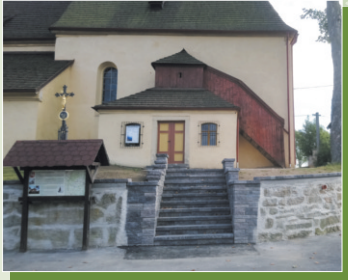

KRÁSNÉ ÚDOLÍ

Město Krásné Údolí a sídlo Odolenovice - obě jmenovaná sídla spadají do CHKO Slavkovský les. Katastrální výměry v celkové rozloze 916 ha se nacházejí v nadmořské výšce kolem 620 metrů a leží cca 30 km jihovýchodně od Karlových Varů na horním povelí řeky Střely na Tepelské vrchovině.

Na území obou sídel žije přes 400 obyvatel s průměrným věkem kolem 42 let a strukturu tvoří převážně vícegenerační rodiny, původně osídleni od roku 1946.

Mezi nejvýznamnější památky patří farní kostel sv. Vavřince - nejstarší stavba ve městě. Jedná se o jednolodní orientovaný bezvěžový, v jádru pozdně gotický kostel, z doby před rokem 1464. Za Jindřicha IV. z Plavna byl kostel obnoven (1532) a roku 1774 barokně přestavěn.

Vstup do kostela sv. Vavřince v Krásném Údolí.

Obecní úřad v obci Stružná.

kostel sv. Vavřince

Skolovská stezka - poutní trasa z kláštera Teplá do Skoly u Žutic

cyklo č. 2232: Bečov - Úvinna - Toulžim - Nečtiny

zelená turistická trasa: Karlovy Vary - Andělská Hora - Stružná - Horní Tašovice

kostel Nanebevzetí Panny Marie v Žalmanově

cyklo č. 2249: Dubina - Doupovské Hradiště - Stružná - Valč

Svazek obcí Slavkovský les (SOSL) vznikl z iniciativy pěti starostů v dubnu, roku 1995. Zakládající obce leží na území CHKO Slavkovský les a s ohledem na tuto skutečnost byl zvolen i název dobrovolného svazu obcí. SOSL sdružuje obce v jižní části Karlovarského a severní části Plzeňského kraje. Území mikroregionu se rozkládá na ploše 568 km² a zahrnuje území 18 obcí a měst.

Součástí mikroregionu jsou města Teplá, Bečov nad Teplou, Bohov, Krásné Údolí a obce Otročin, Teplička, Stanovice, Stružná, Mnichov, Prameny z Karlovarského kraje a město Úterý, obce Úněšov, Bezvěrov, Krsy, Všeruby, Zahradka, Nevěže z kraje Plzeňského.

Mikroregion leží z velké části v oblasti Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les a po částech se nachází ze severní strany na Toulžimské plošině, Tepelské vrchovině a na Bezručické vrchovině. Pro mikroregion je charakteristická nízká hustota zalesnění, a to cca 22 obyvatel/km², celkem na území žije pouze něco málo přes 12 000 obyvatel. Od roku 2006 je připravován a realizován ve spolupráci s Místní akční skupinou Kraj živých vod integrovaný projekt „Kraj živých vod“, který je zaměřen na podporu a rozvoj našeho regionu v různých oblastech. Především se jedná o obnovu minerálních pramenů, budování turistické infrastruktury a instalace mobilníte.

Křepkovická kyselka na Tepelsku je jednou z nejdéle využívaných minerálků v regionu. Během obnovy v roce 2010 probíhal také archeologický průzkum.

BEČOV n/T.

Město Bečov nad Teplou leží v údolí říčky Teplé na křižovatce dávných obchodních cest. Význam osady byl dán nejen její polohou, ale i nerostným bohatstvím - těží se zde cín, stříbro a jiné kovy. Pod město Bečov nad Teplou spadají ještě obce Krásný Jez a Vodná.

Počátky Bečova nad Teplou sahají do 13. století a souvisejí s důležitou zemskou komunikací z Čech do Německa. K její ochraně byl na skalní ostrožně ve 13. století založen opevněný objekt se strážní a celní funkcí – dnešní hrad. V 17. a 18. století byla většina sídelních lokalit v Bečově a okolí přestavěna v barokním duchu, což se dotklo hlavně zdejšího hradu a kostela sv. Jiří.

V 19. století zamenalo pro Bečov rozvoj silniční a železniční dopravy. Lidé na venkově se živil převážně chovem dobytka. Mnoho pracovních příležitostí skýtaly také rozsáhlé lesy. V roce 1901 byla dokončena železnice z Krásného Jesu do Lokte, což vedlo ke zlepšení dopravy. V roce 1974 byla zřízena Chráněná krajinná oblast Slavkovský les, zahrnující do svého území celý region Bečovska.

Současný Bečov, kterému byl v roce 1998 navrácen historický statut města, usluhuje o zvýšení turistického ruchu. Za tímto účelem se postupně opravuje původní jádro městečka, jehož chloubov je barokní zámek, zpřístupněný roku 1996. Hlavním lákadlem pro turisty je vzácný relikvář Sv. Maura ze 13. století, který je zde k vidění od května 2002.

Hrad - jeho nejstarší gotickou část postavili Rýzmburkové v první půli 14. století. Klenotem této části je hradní kaple Navštívení Panny Marie. Unikátní jsou původní nástěnné malby. V rámci úprav hradu počátkem 16. století byl i jeho gotické části přistaven renesanční zámek tv. Pluhovský palác, kde je dnes umístěna expozice relikváře sv. Maura.

Hrad a zámek v Bečově nad Teplou

Bečovská botanická zahrada
Museum historických motocyklů
Rodinné muzeum zehlenná a prani kostel sv. Jiří

Panoramatická stezka
NS Šibenícní vrch
NS Zlatý vrch
1. česká bioterra Bečov

cyklo č. 362 Eurgio Egrensis Loket - Bečov - Klášter Teplá
cyklo č. 2284: Bečov - Tisová - Poutnov - Služetín - M. Lázně
cyklo č. 2232: Bečov - Úvinna - Toulžim - Nečtiny
cyklo č. 2053: Bečov - Mnichov - Lázně Kynžvart
cyklo č. 2019: Bečov - Nová Ves - Jeroným - Březová - Sokolov

Přírodní památka Dominova skalka je součástí naučnické stezky Mnichovské hadce. Vede k ní zelená turistická trasa z Bečova nad Teplou či obce Prameny. V její blízkosti najdeme také Grünskou kyselku, dnes známější jako Magnesia.

Území Svazku obcí Slavkovský les je prokánno naučnickými pěšími stezkami i oky-trosasmi. Pro větší pohodlí návštěvníků je každoročně obnovován a doplňován mobiliář.

Karlovarský kraj
Zjezme regionem

Vydal: Svazek obcí Slavkovský les, 2023
Náklad: 3.000 ks
Grafické zpracování: Cesta z města, z.s.
Tisk: AZUS Březová, s.r.o.
Foto a text: archiv MAS Kraj živých vod
Tento projekt byl podpořen z rozpočtu Karlovarského kraje

Posečské prameny leží nedaleko obce Otročin a jsou zajímavé tím, že v těsné blízkosti vyvěrají tři prameny s rozdílným složením.

Barochův pramen najdeme v obci Prameny, stejně jako dvě další kyselky - Gízelu a Rudolfa.

Den živých vod je každoroční akce pro širokou veřejnost, kde je představována nová turistická atrakce. Podhorní kyselka byla cílem výletu v roce 2013.

Areal hradu a zámku v Bečově nad Teplou v popředí kostel sv. Jiří.

Zámek – byl vystavěn v letech 1750-1753. Dominantou zámku je osmiboká nárožní věž. V ní byly umístěny reprezentační sály, knihovna a kaple.

Bečovská botanická zahrada – (Beaufortske alpinum) bylo budováno v letech 1925 - 1935 a likvidované nezájemem v letech 1945 -2005. Dnes je toto dílo zahradní a krajinné architektury vyhledávaným místem pro volnočasové aktivity i centrum ekologické výchovy.

Krásný Jez. První počátky této vesničky ležící cca 5 km od Bečova můžeme datovat asi od roku 1490. Jako většina obcí Bečovska byl i Krásný Jez založen při rudných dolech. Jsou zde zachovány hlusivnoé haldy a odvaly. Vodná. Obec založená v 16. století při panských mlýnech na Teplé. Působila zde mlýnářská rodina Schlee. V obci stojí pomník padlým v 1. světové válce a při železniční trati stojí boží muka z roku 1834.

www.bečov.cz

www.becovskabotanicka.cz

www.zamek-bečov.cz

Bečovská botanická zahrada.

TEPLÁ

Město Teplá leží v jihovýchodní části Karlovarského kraje v Tepelské vrchovině v nadmořské výšce 690 metrů. Na rozloze 120 km2 se nachází město spolu s dalšími 23 obcemi.

Město je velmi bohaté na architektonické památky. Mezi nejznámější patří stará radnice č.p. 1, která byla postavena na počátku 18. století a kde se dnes nachází městský úřad. Dále potom budova staré skoly, která byla postavena díky opatu Janu Myšínovi roku 1574.

Děkanýj kostel sv. Jiří byl postaven v letech 1762-1765 tepelským stavitelem V. Hausmannem na místě staršího kostela. Jeho zařízení se nese v barokním stylu. Na klenbách kostela jsou fresky ze života sv. Jiří. Dalšími zajímavými památkami jsou například sloup Nejsvětější Trojice (1721), spítnájní kostel Nejsvětější Trojice (1692-1699) a kaple sv. Kříže, Bolesné matky Boží a sv. Ondřeje (1768-1769).

Nejvýznamnější tepelskou památkou je klášter premonstrátů s velkou historickou knihovnou.

Nachází se asi 2 km od centra města. Byl založen roku 1193 a první zdejší mši byl přitomem i český král Václav I. Vzkvýtající klášter byl roku 1380 vylidněn morem. Dnešní barokní podobu získal díky Křtštofu Dientzenhoferovi. V roce 1950 byl zrušen a stal se kasárnami Československé lidové armády. Knihovna a muzeum byly od roku 1958 zpřístupněny veřejnosti. Od roku 1990, kdy byl klášter navrácen původnímu majiteli, řadu premonstrátů, postupně probíhá rekonstrukce celého areálu.

Infocentrum Teplá, Masarykovo náměstí 1, Teplá • www.tepla.cz

kostel sv. Jiří v Teplé
Klášter premonstrátů Teplá

NS Kraj živých vod - PRAMENY
Ortano • Křepkovická kyselka • Podhorní kyselka • Zahradská kyselka
• Nezdická kyselka • Hoštické kyselky • Služetinský pramen • Kramolinské kyselky • PP Širák • Pěkovická kyselka • Čchané prameny
Poutní Skolovská stezka - Klášter Teplá - Mariánské Skoly u Žutic

cyklo č. 362/Eurgio Egrensis Loket - Bečov - Teplá - Klášter - M. Lázně
cyklo č. 306: Klášter - Bezručice - Konstantinovy Lázně - Štíbro
cyklo č. 352: Klášter - Úterý - Nečtiny - Mladá
cyklo č. 2284: Bečov - Tisová - Poutnov - Služetín - M. Lázně
cyklo č. 2233: Klášter - Dobrá Voda - Nešchov - Toulžim - Skoly - Bohov
cyklo č. 2208: Klášter - Zahradka - Bezručice

Masarykovo náměstí v Teplé.

Nejlidnatější z obcí spadající pod katastr Teplé je Poutnov, nedaleko obce se nachází starý židovský hřbitov. Obec vznikla asi ve 13. století během kolonizace prováděné tepelským klásterem. Jako sídlo zástavních majitelů či klášterních správců sloužily dvůr, jehož součástí byla obytná budova.

V 18. století získal jednoduchou barokní podobu. Dnes je zámek, který najdeme v severní části návsi, ruinou holých zdí a havarijní střešy.

Druhá nejvíce zalesněná obec je Staré Sedlo. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1183. V obci se nachází jeden památný strom: 18,5 metru vysoký javor klen s 337 centimetrovým obvodem kmene, pojmenovaný „Javor u brány“. Nalezeme zde také jedna zachovalá boží muka (stojící u silnice na východním okraji obce) a dva památné kamery z konce 19. století, které jsou však oba značně poničeny.

www.tepla.cz

www.klastertepla.cz

www.krajzivychvod.cz

Ortano - kyselka nedaleko obce Jankovice je lehce dostupná u silnice Teplá - Mariánské Lázně.

OTROČÍN

Obec Otročin leží v průměrné výšce 632 m.n.m. První písemná zmínka pochází z roku 1233 kdy byla vybudována takzvaná kostelní ves - obec obklopující kostel. Historie obce je především spjata s tepelským klásterem, který vlastnilo zdejší panství.

Dominantou obce je kostel sv. Michaela z roku 1838, který byl vystaven na místě původního kostela Božioho těla zmíněného v roce 1365. Je to jednolodní klasicistní stavba s velmi zajímavým vnitřním zařízením, které pochází z původního zaniklého kostela. Další památkou obce je pomník padlým za 1. světové války. V obci najdete také několik soch.

Příroda okolí Otročina je nádherná, plná Hubokých lesů v Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Na území obce najdeme také dva přístupné minerální prameny - Horní otročinský pramen a Posečské kyselky. V dnešní době obecní úřad Otročina spravuje ještě další 4 osady. Jsou to obce Brť, Měchov, Poseč a Tisová.

Horní otročinský pramen.

A jak přišel Otročin ke svému ve zdejších krajích nezvyklému jménu? Existuje několik variant, ta vědecká vychází z toho, že osadu založily rodiny propuštěných otroků, kteří kolonizovali neosídlenou půdu. Ta romantická úpraví o rytíři Ješkovi, který se v boji s Turkem dostal do zajetí, kde vykonával otročskou práci. Ze zajetí uprchl s pomocí krásné turyňky, kterou si přivezl po dlouhých útrapách domů. Na paměť této události se obec pojmenovala Otročin.

Horní otročinský pramen
Posečské kyselky

kostel sv. Michaela Archanděla v Otročině

PR Údolí Teplá
Javorná alej u Tisové

cyklo č. 362 Eurgio Egrensis Loket - Bečov - Otročin - Klášter Teplá
cyklo č. 2284: Bečov - Tisová - Poutnov - Služetín - M. Lázně
cyklo č. 2183: Otročin - Prachemety - Bezvěrov - Manětín

Mimo sakrální architekturu se v obci nachází zajímavá barokní radnice z roku 1730. Uvnitř jsou zachovalé štukaturní a v ochodu je zabudován půlkruhový pramř.

V přilehlých obcích v Sítinách a Rájově se nachází kostel Panny Marie Pomocné a sv. Jana a Pavla, které jsou ukázkou barokní architektury. Významná je sochařská výzdoba obce s množstvím převážně barokních soch.

Starý dvůr pramen
Posečské kyselky

kostel sv. Petra a Pavla v Mnichově
kostel Panny Marie Pomocné v Sítinách
kostel sv. Jana a Pavla v Rájově

NS Starý dvůr pramen
NS Mnichovské hadce
PR Měček • PR Pramenisté Teplé • PR Planý vrch

cyklo č. 2253: Bečov - Mnichov - Sítiny - PR Smrčadch - Lázně Kynžvart

PRAMENY

Obec Prameny (německy Sangerberg) se nachází v jižní části Slavkovského lesa. V obci není základní ani mateřská škola, obyvatelé dojíždějí za práci především do Mariánských Lázní. V obci trvale žije 118 obyvatel.

První písemná zmínka o sídle pochází z roku 1357. Původně bylo zmínováno jako hornické sídliště a farní ves. V pozdním středověku bylo v okolí těženo stříbro a cín. Roku 1380 získala obec od Borše z Rýzmburka Žlutickou městské právo, ale na konci 15. století byla zmínována opět jako pouhá ves. Obec měla vrcholné kolonizační půdorys s velkou rozšíření se dvoudřádu návesí, jejíž osu tvořil potok a v jejím středu byl farní kostel. Po třicetileté válce v 17. století v oblasti hornictví téměř vymizelo a obyvatelstvo se přeorientovalo na zemědělství a obchod. V roce 1776 založilo panství Bečov nad Teplou v severním sousedství stávajícího Sangerbergu (později zvaného Velký Sangerberg) ulicovou dominikální osadu Nový Sangerberg.

Obec Prameny v centru CHKO Slavkovský les.

Gíselu a Rudolfov pramen
Vincentův pramen
Barochův pramen

Dlouhá stoka - technická památka

NRP Tři křížky • Uplínová louka
NS Mnichovské hadce
NRP Klášterská rašelina

cyklo č. 2140: Klášterská rašelina - Králův kámen - Mariánské Lázně
cyklo č. 2139: Prameny - Mariánské Lázně - Vlkonice
cyklo č. 2135: Krásno - Prameny - Lázně Kynžvart - Máhring (D)

TEPLIČKA

Obec Teplička se nachází asi 12 km jižně od Karlových Varů. Tato obec leží v průměrné výšce 457 m.n.m. Původní osídlení Tepličky bylo zřejmě slovanské. První písemná zmínka pochází z roku 1475. Teplička byla původně zemědělská osada, která se postupně rozrostla na obec. Koncem 19. století byla v Tepličce postavena porcelánka Frieder a Körper, která byla ale roku 1945 zhořena. Po druhé světové válce došlo k odsunu německého obyvatelstva a v roce 1950 bylo založeno mistní JZD. V současné době pracuje v zemědělství pouze několik místních obyvatel, zbytek za práci dojíždí. Od roku 1990 je obec opět samostatná. Má 82 trvale hlášených obyvatel. V roce 2004 byla provedena oprava místní kapličky, která je také dominantou obce. Obec Teplička provozuje také širokoúhlé letní kino, které je jediné v širokém okolí.

Celkový pohled na obec Teplička.

STANOVICE

Obec Stanovice se nachází asi 7 km jižně od Karlových Varů a žije zde asi 520 obyvatel. Pod Stanovice spadají ještě tři další obce: Dražov, Hlinky a Nové Stanovice.

První písemná zmínka o obci je z roku 1358. Raně barokní kostel pocházející z konce 17. stol. nahradil původní gotický kostel připomínaný ve 14. stol. Po zániku stojí stanovické statky francového typu z 2. čtvrtiny 19. století se zděným přízemím a hrázdečným patrem. Stanovická přehradní nádrž postavená na Lomnickém potoce v Slavkovském lese slouží k zásobování Karlových Varů pitnou vodou. Přehradá byla dokončena v roce 1978 a její plocha je 142 hektarů. Asi 4 km na jihovýchod od Stanovic leží vesnice Dražov. Zajímavostí je zde barokní kaple sv. Víta stojící na terase svažité návsi uprostřed obce. Sakrální stavba byla postavena roku 1766. Název Hlinky upomíná na starou místní těžbu kaolínu a jílu v 18.století.

Vodní dílo Stanovice.

kostel Zjevení Páně ve Stanovicích
Kaple sv. Víta v Dražově

PP Čechovské varhany u Hlinek

cyklo č. 2026: Karlovy Vary - Stanovice - Hlinky - Chodov - Bečov